

РЕШЕНИЕ

№ 72

гр. ХАСКОВО, 06.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИГЛЕНА Т. ТЯНКОВА

Членове: МИЛЕНА Д. ПЕТЕВА-
ГЕОРГИЕВА
ФИЛИП Ж. ФИЛИПОВ

при участието на секретаря РУМЯНА В. НИКОВА
като разгледа докладваното от МИЛЕНА Д. ПЕТЕВА-ГЕОРГИЕВА Въззивно наказателно дело от частен характер № 20225600600438 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 318 и сл. от НПК.

С присъда № 29/29.06.2022 година, постановена по НЧХД № 930/2021 година Районен съд-Хасково е признал подсъдимата Д. С. С. от с.К. п., Община Х., за виновна в това, че на 18.05.2021 г. в землището на с.К. п., Община Х., причинила на С. К. С. от с.К. п., лека телесна повреда /травматичен оток и подкожен хематом на лявата подбедрица, лявата глезенна става и лявото ходило със затруднени и болезнени движения в ставата/, изразяваща се в разстройство на здравето, извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК, поради което и на основание чл.130 ал.1 вр. чл.78а ал.1 от НК е освободил подсъдимата от наказателна отговорност и наложил административно наказание „глоба в размер на 1 000 лева“. Подсъдимата е осъдена да заплати на С. К. С. сумата 300 лева, представляваща обезщетение за причинените от престъплението неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на увреждането – 18.05.2021 г. до окончателното изплащане, а също и направените по делото разноски в размер на 55,06 лева, като предявеният граждански иск до пълния му размер от 1 000 лева, като неоснователен е отхвърлен.

Недоволен от присъдата е защитникът на подсъдимата, който атакувайки я в срок, излага доводи за процесуална незаконосъобразност, неправилна оценка на доказателствените източници и необоснованост. Заявява се в жалбата, че били нарушени основни принципи на наказателния процес – презумпцията за невиновност, правото на защита и разкриването на обективната истина. Защитникът намира, че предявеното против С. обвинение е било негодно, поради неговата непълнота относно конкретния механизъм, по който било извършено престъплението, а това нарушавало правото на организирана и

адекватна защита. Поддържа се на следващо място, че присъдата била постановена при „спорна фактическа обстановка“, тъй като фактите по делото не били безспорно установени. Излага се собствен прочит на доказателствения материал, като се набляга върху несъобщената от пострадалата телесна увреда при сигнализирането на телефон 112 и при пристигането на полицейските служители, съставили предупредителни протоколи и за двете участвали в конфликта лица. Акцентира се и върху наличното ставно /артрозно/ заболяване на тъжителката и произтичащата от него възможност болката да се дължи на дегенеративен процес – извод, който според защитника бил потвърден от експерта, изложил и друга вероятна, различна от инкриминираната, причина за получаване на установената при прегледа травма – навяхване на крака при стъпване накриво. Защитникът счита на следващо място, че обвинението е било подкрепено единствено от показанията на свидетелката А. Ч. и частично от тези, дадени от свидетеля С. С., който не съобщил обаче кой е авторът на процесното увреждащото деяние. Всички това, в съвкупност с непотърсената от тъжителката лекарска помощ и липсата на данни за провеждане от нея лечение, правели обвинението недоказано по необходимия за осъдителна присъда начин. Затова и искането е, постановената в този смисъл такава от първоинстанционния съд да бъде отменена, както в наказателно-осъдителната, така и в гражданската ѝ част, като предявеният граждански иск бъде отхвърлен. Конкретизация на въззивната претенция се прави при съдебните прения, в хода на които се претендира признаване на подсъдимата за невиновна по предявеното ѝ частно обвинение. Отправя се и искане за присъждане на направените по делото разноски.

Подсъдимата поддържа жалбата на своя защитник.

Против жалбата е постъпил писмен отговор, в който се оспорва нейната основателност с твърдение за процесуална законосъобразност, правилност и справедливост на атакувания съдебен акт, което становище, подкрепено и от частната тъжителка, се поддържа и в съдебното заседание.

Хасковският окръжен съд, като провери правилността на обжалваната присъда по направените оплаквания, изтъкнатите доводи и извърши служебна проверка на същата, констатира следното:

Съдебното производство по делото е образувано по тъжба на С. К. С., в която са изложени обстоятелства, сочещи на извършено от подсъдимата Д. С. С. престъпление по чл.130 ал.1 от НК, за каквото същата е била предадена на съд с Разпореждане № 553/23.09.2021 г., формулиращо фактическите и правни параметри на заявеното в тъжбата частно обвинение. Част от доводите в жалбата се отнасят именно до този стадий от съдебното производство, който защитникът намира за опорочен, както заради обстоятелствената непълнота на тъжбата по отношение на механизма на твърдяното деяние, така и заради идентично на това нарушение, допуснато в горепосочения съдебен акт. Във връзка с второто от заявените две нарушения, за които се поддържа да са ограничили правото на защита, следва да се посочи, че разпоредбата на чл.252 ал.4 от НПК /отнасяща се до образуваните по тъжба на пострадалия дела/ не урежда изрично съдържанието на акта, с който делото бива насрочвано в съдебното заседание, но практиката е наложила този акт да обективира фактическата и правна оценка от съдията-докладчик на описаните в тъжбата събития, за да бъдат те обобщено представени в ясна и гарантираща ефективната защита на подсъдимия форма, доколкото в самата тъжба пострадалият е длъжен да изложи обстоятелствената на престъплението, но не и техния юридически израз. В този смисъл разпореждането по чл.252 ал.4 от НПК не дължи повторение на тези факти, които самата тъжба съдържа, тъй като именно тя е документът, представящ обвинителната теза. На второ място, прегледът на настоящата тъжба не сочи в нея да не са изложени всички факти, рамкиращи предмета на доказване. По-конкретно не се открива, както твърди защитникът, в тъжбата да липсва описание на механизма /начина/, по който е извършено престъплението. Напротив фактите са ясни – заявява се удар с камък от лицето, конституирано като подсъдима. Ето защо, доводът за ограничено право на защита, поради неясно обвинение, не може да бъде споделен. Проверката на проведената от първоинстанционния съд доказателствена дейност, не установява и нарушения на процесуалните правила,

обезпечаващи разкриването на обективната истина и съблюдаване на презумпцията за невиновност. Удовлетворени са били всички доказателствени искания на страните, на които е предоставена възможност за участие в процеса по събирането и проверката на доказателствата. А как е бил накърнен принципът в чл.16 от НПК защитникът не уточнява, но следва да се приеме, че този довод кореспондира с поддържаната недоказаност на обвинението, поради което отговорът му налага обсъждане на установените фактически положения, а те се състоят в следното: Към месец май на 2021 година С. С. и Д. С. живеели в с.К. п., област Х. Занимавали се с животновъдство, като отглеждали животните в две съседни ферми, между които била поставена телена ограда с височина около 1,50-1,70 метра. В стопанството на тъжителката работел и нейният съпруг – свидетелят С. С., а в това на подсъдимата работели свидетелят С. С. /неин съпруг/, свидетелката А. Ч. /внучка на тъжителката/ и свидетелят М. Ч. /съпруг на А. Ч./. Отношенията между тъжителката и подсъдимата не били добри, тъй като често спорели относно отглеждането на животните и стопанисването на фермите. Поредният такъв спор възникнал на 18.05.2021 година, когато отвързано куче, собствено на С., станало повод за свада между свидетеля С. и подсъдимата. Словесните дразги на висок тон и със съпровод от взаимни обиди и закани, станали достояние на работещата в обора на С. А. Ч.а, която напуснала работното си място, излязла навън, видяла карашите се, а след това се прибрала, за да продължи работа. Когато по-късно чула гласа и на баба си С., Ч.а отново отишла на двора и забелязала, че пререканията за развързаното куче са вече между С. и С.. Междувременно за възникналия конфликт подсъдимата уведомила своя съпруг, който до този момент не бил на мястото, но бързо пристигнал там и заварил викащите една срещу друга две жени, разположени от двете страни на телената ограда, разделяща стопанствата им. Той също се включил в кавгата, отвърщайки на упреците и обидите, които отправяла тъжителката. Макар и разделени от оградата, разстоянието между спорещите било малко – около два метра. В даден момент и при опит да посегне към С. през оградението свидетелят С. наранил областта около окото си след допир върху бодливата тел, а това разгневило подсъдимата, която сметнала, че тъжителката е ударила съпруга ѝ. Тогава С. взела камък от намиращата се в основата на оградата купчина и го захвърлила към С.. После взела втори, трети, които отправила в същата посока. Въпреки че тъжителката понечила да се предпази, отдалечавайки се от оградата, един от захвърлените камъни попаднал върху левия ѝ крак – в областта на лявата подбедрица /долната ѝ част/, а след това и върху лявата глезенна става. След това тъжителката се прибрала в обора, където след разговора си с подсъдимата се бил установил съпругът ѝ, който чул звука от попадналите в двора камъни, без да успее да забележи лицето, което ги хвърля. С. го предупредила да не излиза навън, защото „се хвърлят камъни“. В 20:08 часа от телефона на своя съпруг тъжителката подала сигнал на ЕЕН 112 с искане за съдействие от полицията, заради отправени заплахи, хвърляне на камъни и невъзможност да напусне дома си. На мястото пристигнали полицейските служители В. Д. и В. Д., които с цел установяване на причините за конфликта, разговаряли със свидетеля С. и тъжителката. Съобщеното от последните наложило съставянето на предупредителни протоколи за преустановяване на взаимната разправа. Заведена била и полицейска преписка, завършила с отказ да бъде образувано досъдебно производство.

На 21.05.2021 година тъжителката се явила за преглед от съдебен лекар, от когото били констатирани следните телесни изменения: травматичен оток и подкожен хематом на лявата подбедрица, на лявата глезенна става и на лявото ходило със затруднени и болезнени движения в ставата. Това състояние към момента на прегледа е било потвърдено в изготвената от същия лекар съдебно-медицинска експертиза, в която е уточнен травматичният произход на отока и подкожния хематом, а медико-биологичния характер на уврежданията е оценен като разстройство на здравето, извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК. В писмения доклад е изразено становище за вероятност травмите да се получени по съобщения от пострадалата начин. При изслушването му в съдебното заседание, както пред първоинстанционния, така и пред въззивния съд, експертът поддържа това становище и пояснява, че възможните хипотези за появата на хематом от констатираната при прегледа разновидност са две – спонтанно спукване на кръвоносен съд като изява на хематологично

заболяване или скъсване на такъв съд след механична увреда в съответната телесна област. Допълва още, че в случая поразяването на съда е в зоната на подбедрицата и то е довело до разкъсване на подкожни кръвоносни съдове, разслояване на фасциите и миграция на кръвта надолу, чиято последица били отокът и хематомът в района на глезена и ходилото, като именно те временно затруднявали движението на крайника. Експертът отхвърля вероятността наличната травматична увреда да се дължи на различно от описаното въздействие и най-вече на изкълчване, доколкото последното предполагало разместване на костите, каквото в случая не се установявало. Възможно било обаче навяхване на глезена, при което принципно се извявала подобна клинична картина, пояснява още вещото лице, а относно наличното заболяване на костите на тъжitelката обяснява следното: Касаело се до дегенеративно болестно състояние, което не провокирало поява на кръвонасядания или хематом; именно това болестно състояние било изобразено при проведеното рентгеново изследване, което не илюстрирало, но и не било в състояние да диагностицира травма от коментирания вид, тъй като последната не причинявала промяна на костната структура, а засягала само тъканите, а изменение на последните този вид образна диагностика не проектирала. Представеното пред въззивния съд съдебно-медицинско удостоверение експертът коментира като документиращо извършен на 14.12.2022 г. повторен преглед на С., при който били установени възрастови и дегенеративни промени в лявата глезенна става, нямащи отношение към получената по-рано травма. Промяна в състоянието на костната система било установено и при образното изследване на тъжitelката, проведено на 07.12.2022 г. и анализирано в съставеното от лекари в Медико-диагностичната лаборатория по ядрено магнитна резонансна диагностика „Р. ЕООД“, гр.С. заключение, разяснява лекарят.

Изложената по-горе фактическа картина не се отличава от тази, която е възприел и първоинстанционния съд, който е направил своите изводи по фактите след цялостен и точен анализ на доказателствените източници и вярно тълкуване на тяхното съдържание. В този смисъл защитните твърдения за превратни и несъответни на доказателствената съвкупност заключения са изолирани от действителния характер на оценъчната дейност, а следователно и несъстоятелни. Такива са и въззивните доводи, насочени срещу доказателствената подкрепа на обвинителната теза, за която се поддържа да е намерила протекция единствено и само в показанията на свидетелката А. Ч. и частично в тези, дадени от свидетеля С., чиято заинтересованост от изхода на делото се подразбирала. Вярно е, че съобщената от Ч. информация е била най-полезна за процеса на доказване, както заради своя обем и изчерпателност, така и заради нейното естество, доколкото свидетелката е очевидец на конфликта, включително на действията, които двете жени са предприели в района на разделящата стопанствата им ограда, както е вярно, че роднинството ѝ с тъжitelката е предполагало по-голяма от обичайната критичност в преценката за достоверност на съобщеното. Именно в контекста на последното е необходимо да се посочи, че опитът на разпитания от въззивния съд М. Ч. да омаловажи доказателственото значение на казаното от съпругата му чрез отхвърляне на възможността тя да е била наблюдател на поведението на подсъдимата по време на кавгата е явно безуспешен, защото нито съдържанието на представения от А. Ч. разказ, нито съпоставката му с останалите доказателствени средства, дават повод да се смята, че той не представя собствени и в същото време действителни възприятия. Представеното от Ч. е така детайлно, конкретно и хронологично подредено в своята структура, че няма как да се приеме то да е резултат от чужди внушения или пресъздаване на не свои наблюдения. Тази свидетелка описва цялостното развитие на конфликта, като ясно разграничава отделните му етапи: словесната свада между С. и подсъдимата; последвалата кавга между тъжitelката и подсъдимата и заключителния епизод, включващ и инкриминираните действия – моментът, в който от едната страна на оградата била тъжitelката, а от другата ѝ подсъдимата и свидетелят С. Всъщност в своите показания и С. не отрича съпругата му да е взела камък от земята, който захвърлила срещу спорещата с нея С. С., като уточнява и поводът за това действие – убождането му на бодливата тел и възникналата у подсъдимата представа, че тъжitelката е причинила това нараняване. Показанията на С. в никакъв случай не се конфронтират с дадените от Ч.а,

напротив – при представянето на събитията, при които и тримата са присъствали, сведенията са идентични, а твърдението на С. за незабелязано от него попадение на камъка върху тялото на С. напълно разбираемо. На практика хвърлянето на камък от С. потвърждава и свидетелят М. Ч., макар за разлика от съпругата си (както и за разлика от С.), да е сигурен, че тъжителката не е била поразена, което той обяснява с бързото ѝ отдалечаване към вътрешността на двора. Освен че не уточнява обаче, как е могъл по-ясно от С. да види липсата на удар върху С., свидетелят Ч. не обяснява и как е успял да възприеме не само нараняването на обърнатия с гръб към него С., но и едновременно с това да се убеди в представите на своята сестра /подсъдимата/ относно автора на тази травма, за което той подробно разказва в показанията си, обогатявайки ги и със сведения, сочещи, че Ч. изобщо не е била в състояние да види стореното от С., поради обгрижването на децата в една от постройките на фермата. Очевидно нито наглеждането на пет- и седемгодишните деца е било така неотменно и недопускащо напускане на жилището, нито мястото, от което Ч.а посочва да е наблюдавала ставащото, са обстоятелства, изключващи възможността ѝ да наблюдава участниците в конфликта и техните действия и ги възприеме по начина, по който те са представени при нейния разпит. А това, че Ч.а не е споменала за нараняването на С., нито за породения у С. гняв, предизвикал посягането към камъните, е показател за рамкиране на съобщеното в обсега на действително възприетото, т.е. за достоверност, каквато заради пресъздаващите чужди впечатления елементи, показанията на М. Ч. явно не притежават. А фактите, установени чрез показанията на Ч.а, съпоставени с тези, представени от свидетелите С. и С., не водят до заключение, различно от това, което е направил и първоинстанционния съд, а именно – че подсъдимата е захвърлила камъни към стоящата в отстрещния двор тъжителка. Вярно е, че при обаждането си на тел.112 С. не е оповестила причиненото ѝ нараняване, но е вярно и това, че тя е съобщила за хвърлянето на камъни и за породения от това страх да напусне дома си, което очевидно е било надделяващото към този момент страдание, още повече че според съдебния медик излявата на травмата е процес, който не предполага внезапно проявление на променената физиология. Липсата на спомен у двамата полицейски служители за увреждане на някой от участниците в конфликта, е разбираема и обяснима, както с отдалечеността на събитията спрямо времето на разпита им в съдебното заседание, така и с непотърсената медицинска помощ, от която С. явно не се е нуждала или не е желала да получи тогава. В крайна сметка показанията на Д. и Д., нямащи преки впечатления за инкриминираните събития, не могат да бъдат противопоставени на тези, дадени от очевидците и в частност на разказаното от А. Ч., чиято достоверност е очевидна, а кореспонденцията му с изложените от С. и С. факти красноречива. Преценени в съвкупност с констатациите на експерта-медик, описал нараняване с травматичен произход в долната трета на лявата подбедрица, глезена и ходилото, установените чрез тези първични доказателствени източници факти създават тази надеждна доказателствена основа, която правилно е оценена от съда като несъмнена по смисъла на 303 ал.2 от НПК и налагаща постановяването на осъдителния акт. Противовес на законосъобразния извод за извършеното деяние, за неговия автор и за настъпилия противоправен резултат не е и съществувалото преди инкриминираните събития дегенеративно заболяване на пострадалата, както категорично сочи изслушаният експерт, пояснявайки, че увредената костна структура е неблагоприятен терен, но той не изключва травматичния характер на установените при прегледа оток и хематом, чието спонтанно /нетравматично/ проявление било възможно само при хематологично заболяване, каквото в случая не се установява. От друга страна, експертът не отхвърля, а потвърждава вероятността травмата да е настъпила в резултат на удар с камък, като подробно описва етапите на физиологичните процеси, които са причинили увреда не само в пряко засегнатата област /долната трета на подбедрицата/, но и в останалите, близки до нея, зони на крайника /глезен и ходило/, чието движение било временно, но не трайно затруднено. Отново обясненията на експерта изясняват причините, заради които на 20.05.2021 г. рентгеновият апарат не е отчел „видими травматични изменения“, но само такива в костната система, която този вид образна диагностика изследва и каквито действително в случая не са били налице, тъй като в резултат на попадналия върху крака камък е била променена структурата

на тъканите, вследствие засягането на кръвоносен съд и настъпилия от това излив, довел до оток. На фона на установеното заболяване „артроза“ показанията на свидетелите П. Б. и М. Ч., според които С. „куцала по принцип и ходела с бастун“ и „винаги имала проблем с краката“ не са нелогични, но са непротивопоставими на изясненото по експертен път медико-биологично естество на разглежданата телесна увреда, която като засягаща функционирането на определена система – двигателната, правилно е била квалифицирана от съда като разстройство на здравето по смисъла на чл.130 ал.1 от НК, а то като пряка и непосредствена последица от действията на подсъдимата. А обективните характеристики на последните с основание са оценени като категорично потвърждение на прекия умишъл, съставляващ субективно отношение към постигането на противоправния резултат, който заради избраното средство, използвана сила и нейната насоченост явно е бил както осъзнат, така и преследван. С това всички обективни и субективни белези на престъплението, за което подсъдимата е била предадена на съд, са получили своя конкретен израз в разглежданата противоправна дейност, доказана в степента, която законът изисква.

Отговорността, която подсъдимата следва да понесе, е безпредметно да бъде обсъждана, тъй като правилно е било освобождаването от наказателна такава и санкционирането с глоба по реда на чл.78а ал.1 от НК. Определеният размер е минималният, предвиден в закона, но той е достатъчен, за да постигне превантивните цели – индивидуални и общи, и най-вече да предотврати бъдещи подобни посегателства, а и конфликти изобщо.

Обезщетението, което съдът е присъдил като компенсация на преживените от С. страдания – физически болки и затруднено движение за определен срок, е също минимално. Характерът на неимуществената увреда е предполагал и по-висока спрямо отмерената от съда парична репарация, но липсата на съответна жалба от гражданския ищец не позволява завишаване на вече определената. В този смисъл направеното от повереника, но едва в хода на съдебните прения, искане за цялостно уважаване на гражданската претенция, няма как да бъде удовлетворено, тъй като това би влошило положението на въззивника при отсъствието на надлежен, сезиращ въззивния съд, документ, който да предизвика подобна ревизия.

Изложеното мотивира съда да приеме, че атакуваната присъда е правилна, тъй като в хода на съдебното производство нарушения на процесуалните правила не са били допуснати, а материалният закон е приложен в съответствие с установените по делото факти. Затова присъдата следва да се потвърди.

Ето защо, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 29/29.06.2022 г., постановена по НЧХД № 930/2021 г. по описа на Районен съд-Хасково.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____